

**СПРАВА «СПИЦИН ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF SPITSYN v. UKRAINE)
(Заява № 52411/18)**

Стислий виклад рішення від 07 жовтня 2021 року

У червні 2016 року Ковпакіський районний суд м. Суми (далі — районний суд) встановив, що мати перешкоджала заявнику спілкуватись з дитиною, та з огляду на це, встановив графік побачень заявника з донькою. За заявою заявника державний виконавець відкрив виконавче провадження, однак невдовзі закрити його. Згодом заявник звернувся до поліції із заявою про відкриття кримінального провадження у зв'язку з тим, що матір дитини не виконувала рішення районного суду.

03 серпня 2017 року районний суд задовольнив позов заявника, ухвалив рішення про регулярні побачення із дитиною та повторно зобов'язав матір дитини не перешкоджати заявнику спілкуватись з донькою. Апеляційний суд Сумської області та Верховний Суд залишили рішення без змін.

Двічі державний виконавець відкривав виконавче провадження за заявою заявника. Під час одного з таких побачень донька відмовилась залишатись із заявником, друге побачення було скасовано через хворобу дитини. Невдовзі державний виконавець закрити виконавчі провадження.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявник скаржився за статтю 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на неналежне виконання органами державної влади домовленостей про побачення з дитиною, встановлених судовим рішенням від 03 серпня 2017 року.

Європейський суд зазначив, що національні органи влади не вжили всіх належних заходів для забезпечення права заявника на побачення зі своєю донькою, зокрема, після відкриття/відновлення державними виконавцями виконавчого провадження їхнє втручання обмежалося лише ознайомленням з умовами домовленостей про побачення з дитиною, а також складанням актів про дві неуспішні спроби провести побачення. Крім того, Європейський суд зауважив, що такий обмежений підхід державних виконавців був недостатнім, адже заявник не був зобов'язаний звертатись за відновленням виконавчого провадження. Ніщо не свідчить, що під час виконавчого провадження органи державної влади коли-небудь розглядали механізми добровільного виконання рішення, наприклад, шляхом розробки комплексної стратегії виконання, у тому числі цільової підтримки дитини.

Європейський суд підкреслив, що у справах проти України уже встановлював, що нежиття належних заходів для виконання судових рішень, якими встановлюються домовленості про побачення з дітьми, є наслідком недостатньо розвинутих законодавчих та адміністративних механізмів, які б могли прискорити добровільне дотримання домовленостей із залученням фахівців органів опіки та піклування. Крім того, наявні механізми не передбачали відповідні і конкретні заходи для забезпечення примусового виконання рішення, яким було встановлено домовленості про побачення, відповідно до принципу пропорційності. Європейський суд констатував порушення статті 8 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Долучає до розгляду по суті* заперечення Уряду про невичерпання національних засобів юридичного захисту;

2. *Оголошує* заяву прийнятною;

3. *Відхиляє* заперечення Уряду про невичерпання національних засобів юридичного захисту;

4. *Постановляє*, що було порушено статтю 8 Конвенції;

5. *Постановляє* що:

a. *упродовж* трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:

i. 4 500 (чотири тисячі п'ятсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди;

ii. 1 000 (одна тисяча) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявнику, в якості компенсації судових та інших витрат;

b. *із закінченням* зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

6. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.